Gobierno de Navarra
Departamento de Educación
Nafarroako Gobernua
Hezkuntza Departamentua

EBALUAZIO DIAGNOSTIKOA

DBH 2. maila

2025-2026 IKASTURTEA

ZUZENTZEKO KOADERNOA

EUSKARAZKO

HIZKUNTZA KONPETENTZIA

SERVICIO DE INSPECCIÓN EDUCATIVA – Sección de Evaluación
HEZKUNTZAKO IKUSKAPENAREN ZERBITZUA – Ebaluazioa Atala

INDIZEA

I. LABURPENA.......... 5
II. ZUZENDU BEHARREKO GALDERAK 7
Ekoizpen idatzia: A. ERANSKINA.......... 11
Ekoizpen idatzia: B. ERANSKINA.......... 12
Ekoizpen idatzia: C. ERANSKINA.......... 14
Ekoizpen idatzia: D. ERANSKINA.......... 16
III. IRAKURKETA PROZESUAK.......... 29
IV. KOADERNOA SOLUZIOEKIN 31

Honako hau da atal bakoitzaren edukia:

- I. LABURPENA

  Probaren item bakoitza **zein motatakoa** den, zein duen **erantzun zuzena**, lor daitekeen **gehieneko puntuaketa**, dagozkion **oinarrizko jakintza, konpetentzia espezifikoa** eta **ebaluatutako prozesua** taula batean bildu dira.

- II. ZUZENDU BEHARREKO GALDERAK

  Zuzendu beharreko item bakoitzaren **erantzuna** eta **zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak**.
  Eranskinetan zuzenketa egiteko jarraibideak (A, B eta C) eta hainbat adibide eta beren zuzenketak (D) atxiki dira.

- III. IRAKURKETA PROZESUAK

  Irakurketa prozesuak, itemaren erantzunaren mota eta testu mota.

- IV. KOADERNOA SOLUZIOEKIN
  Ikasleari emandako liburuxka bera, item bakoitzaren erantzuna nabarmendu delarik.

I. LABURPENA

Euskarazo hizkuntza gaitasuna frogak 26 item ditu. Horietako zortzi zuzendu eta kalifikatu behar dira. Honako hauek dira:

3, 7, 10, 11, 12, 16, 22 eta 26

Item bakoitzari buruzko informazioa taula honetan bildu da:

Atala	Itema	Itema mota	Erantzun zuzena	Gehieneko puntuazioa	Konpetentzia espezifikoa	Oinarrizko jakintza	Ebaluatutako prozesua
Irakurmena 1. testua ***Iluntasuna*** - Jarraitua - Narratiboa - Kontaketa	1	Itxia	C	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	2	Itxia	D	1	KE 4	B3.4	Hausnartzea
	3	Erdi-eraikia	Ikus II. atala	1	KE 4	B3.4	Aurkitzea
	4	Itxia	B	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	5	Itxia	A	1	KE 4	B3.4	Hausnartzea
	6	Itxia	D	1	KE 4	B1.1/ B3.4	Interpretatzea
	7	Erdi-eraikia	Ikus II. atala	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	8	Itxia	A	1	KE 4	B3.4	Hausnartzea
	9	Itxia	C	1	KE 4	B3.4	Integratzea: ulermen globala
	10	Erdi-eraikia	Ikus II. atala	1	KE 4	B3.4	Hausnartzea
	11	Erdi-eraikia	Ikus II. atala	2	KE 4	B3.4	Interpretatzea
Irakurmena 2. testua ***Gastronomia*** - Etena. - Instrukziozkoa/ Azalpennezkoa - Errezeta eta hiztegi-sarrera.	12	Erdi-eraikia	Ikus II. atala	1	KE 4	B3.4	Integratzea: ulermen globala
	13	Itxia	B	1	KE 4	B3.4/ B1.1.	Integratzea: ulermen globala
	14	Itxia	D	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	15	Itxia	A	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	16	Erdi-eraikia	Ikus II. atala	1	KE 4	B3.4	Hausnartzea
	17	Itxia	C	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	18	Itxia	D	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
Irakurmena 3. testua ***Mo erakusketa*** - Jarraitua - Argudizkoa / Deskiptiboa/ Narratiboa - Diptikoa	19	Itxia	C	1	KE 4	B3.4	Aurkitzea
	20	Itxia	A	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	21	Itxia	D	1	KE 4	B3.4	Aurkitzea
	22	Erdi-eraikia	Ikus II. atala	2	KE 4	B3.4	Integratzea: ulermen globala
	23	Itxia	C	1	KE 4	B3.4	Interpretatzea
	24	Itxia	A	1	KE 4	B3.4	Integratzea: ulermen globala
	25	Itxia	A	1	KE 4	B3.4 / B2.5/ B3.6	Interpretatzea
Idazmena	26	Irekia	Ikus II. atala	10	KE 5/ KE 9	B2.5/ B3.5./ B4/ B2/ D7	Idazmena
			Guztira:	**37**			

II. ZUZENDU BEHARREKO GALDERAK

Atal honetan zuzendu beharreko hamaika itemen **ebazpena** (hala dagokionean) zein **zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak** agertzen dira. Ekoizpen idatziari dagokionez, eredu gisa bost adibide eta beren zuzenketak atxiki dira.
Zuzendu eta kalifikatu beharreko galderak hauek dira:

3, 7, 10, 11, 12, 16, 22 eta 26

3. Zer hiru piztitan bilakatzeko gaitasuna du Gauekok?

Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak	
Kalifikazioa	**Erantzuna/k**
1	**Otso erraldoi, zezen beltz eta gau-hontz gris izugarri.**
0	Beste erantzun batzuk.

7. Zer esan nahi du "ñimiño" hitzak?

Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak	
Kalifikazioa	**Erantzuna/k**
1	**Oso txikia.**
0	Beste erantzun batzuk.

10. Testuan irakurri dituzun pertsonaien artean, zein ez da irudian agertzen?

Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak	
Kalifikazioa	**Erantzuna/k**
1	**Itzel.**
0	Beste erantzun batzuk.

11. Lotu pertsonaiak eta ezaugarriak (erabili beheko taula):

Tartalo	Tiranoa	Ñimiñoak	Arnasa
Deabrua	Iratxoak	Inguma	Aitatasuna
Askonahia	Ziklopea	Gaueko	Amesgaiztoa
Traketsak	Leiala	Gizotso	

PERTSONAIA	EZAUGARRIAK	
Tartalo	Leiala	Ziklopea
Inguma	Amesgaiztoa	Arnasa
Iratxoak	Ñimiñoak	Traketsak
Gizotso	Askonahia	Aitatasuna
Gaueko	Deabrua	Tiranoa

Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak
Kalifikazioa
0.4 puntu erantzun zuzen bakoitzeko (ordena gora-behera= Gehienez, 2 puntu.

12. Zeri buruz hitz egiten dute hiru testuek?

Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak	
Kalifikazioa	**Erantzuna/k**
1	**“Gastronomiari / elikagaiei buruz”.**
0	Beste erantzun batzuk.

16. “Krepe” sarreran, zer esan nahi du “iz.” laburdurak?

Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak	
Kalifikazioa	**Erantzuna/k**
1	**“Izena”.**
0	Beste erantzun batzuk.

22. **Taula honetan hamabost datu daude, erakusketako diptikoan agertzen direnak, eta zuk lotu behar dituzu hiru multzotan (bakoitzean bost datu). Erabili beheko taula datuak lotzeko.**

Bogota	Ikus-entzunezkoak	Bernardo Atxaga
gidoilaria	*Behi euskaldun baten memoriak*	marrazkilaria
1991	Arte Plastikoak	Gasteiz
idazlea	Pello Varela	1960
Juan Suárez	1988	hizkuntzak

1. multzoa	**2. multzoa**	**3. multzoa**
Juan Suárez	Pello Varela	Bernardo Atxaga
Bogotá	Gasteiz	Behi euskaldun baten memoriak
1988	1960	1991
Arte Plastikoak	Ikus-entzunezkoak	Hizkuntzak
Marrazkilaria	Gidoilaria	idazlea

Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak	
Kalifikazioa	**Erantzuna/k**
2	Zerrenda guztiak zuzenak (zerrenden ordena gora-behera)
1	Zerrenda bakarra zuzena.
0	Zerrenda guztiak gaizki.

26. Ekoizpen idatzia.

Aurten, institutuan, ikasleoi eskatu dizuete eskolaz kanpoko bi jarduera proposatzeko. MO erakusketaren berri izan duzunez, bi proposamenetako bat zure mailako ikaskideekin erakusketa ikustera joatea izango da.

Idatzi institutuko zuzendariari posta elektronikoa bat (zuzendari@educacion.navarra.es) bi proposamenak azaltzeko, zertan dautzan eta zergatik uste duzun ideia onak direla. Idatzi, gutxi gorabehera, 120 hitz (12 lerro).

Honako puntu hauei buruz idatzi behar duzu:

- Hasierako agur, aurkezpen eta bukaerako agur egokiak. Gaia eta hartzailea ere aipatu behar.
- MO erakusketara visita egiteko proposamena egitea:
  - Azaldu zergatik uste duzun jarduera egokia eta interesgarria dela.
- Asmatu bigarren proposamena:
  - Azaldu zertan datzan.
  - Arrazoitu zergatik den egokia.

Ekoizpen idatzia: A. ERANSKINA

Atala	Irizpidea	Adierazleak	Ez 0	Partzialki 0.5	Bai 1
PLANGINTZA	**1. Zirriborroa**	- Ideiak antolatzeko prozeduraren bat erabiltzen du. - Bi zatiak erabiltzen ditu. - Behin betiko testuak zirriborroa hobetzen du.			
ZUZENTASUNA	**2. Aurkezpena**	- Letra argiz idazten du, okertu gabe eta marjinak utziz. - Testua paragrafotan egituratzen du.			
	3. Ortografia	- Ortografia-falta bakoitza 0,2 deskontua.			
	4. Zuzentasun gramatikala	- Ez du akats morfosintaktikorik egiten. - Komunztadura eta arau gramatikalak ongi betetzen ditu. - Perpaus aberatsak erabiltzen ditu.			
EGOKITASUNA ETA KOHERENTZIA	**5. Egokitasuna (testu motarekiko)**	- Hiztegi- aberastasuna eta erregistroa. - Gaia eta hartzailea.			
	6. Eskatutako baldintza I.	- Hasierako eta bukaerako agurrak egin ditu. - MO erakusketaren interesaz idatzi du.			
	7. Eskatutako baldintza II.	- Bigarren proposamena zertan datzan azaldu du. - Bigarren proposamenaren interesaz idatzi du.			
	8. Egitura argia, informazioaren progresio egokia	- Ideiak paragrafoka antolatzen ditu. - Eskatutako testu motaren egitura errespetatzen du. - Informazioaren garapena modu logikoan egiten du, kontraesanik eta alferrikako errepikapenik gabe.			
KOHESIOA	**9. Lotura, erreferentea mantenduz**	- Testu antolatzaile eta lokailu egokiak erabiltzen ditu. - Erreferentzia mekanismoak zuzen baliatzen ditu.			
	10.- Puntuazio-markak	Puntuak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,2 penalizatzen du. Komak edo puntu eta komak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,1 penalizatzen du.			
	OSOTARA		**/10**		

Ekoizpen idatzia: B. ERANSKINA

DBH 2. mailako diagnostiko probetan iruditu zaigu gida bat baliagarria izaten ahal dela zuzenketak errazteko. Pilotaje zehatza egin ondoren, idazmenaren formatua eta jarraibide hauek arretaz berrikusi dira. Lehenik eta behin, atal bakoitzaren azalpena emanen dugu. Jarraian, C eranskinean, oraindik ere zalantzarik badago, taula orientagarri bat egin da puntuazio maila zehatz bakoitzaren deskribapenarekin.

Ikasleek albiste bat idatzi behar dute, baldintza batzuk nahitaez betez. 10 puntuen gaineko ebaluazio-matrizea aukeratu da azken balantzea errazteko, uste baitugu hori dela irakasleak ohituta egon ohi diren zenbakizko erreferentzia.

<u>PLANIFIKAZIOA</u>

1. PLANIFIKAZIORAKO TARTEEN ERABILERA: lehenengo tartea ideiak eta hitz solteak jartzeko da, eta bigarrena, zabalagoa, zirriborro bat idazteko. Egokiena zirriborroa eta behin betikoaren arteko aldaketak egiaztatzea litzateke, baina ikasle batzuk planifikazio prozesuarekin ohituta ez daudenez, malguak eta irekiak izaten ahal gara zati honen balorazioan.

<u>ZUZENKETA</u>

2. AURKEZPENA: oro har txukuntasun itxura izatea baldintza garrantzitsua da edozein idazki eta edozein lan akademiko aurkezteko. DBHko 2. mailako ikasle gehienek bereganatuta dute gaitasun hori; beraz, bereziki baloratuko dugu paragrafoen arteko tarteak uztea, letra argia izatea eta urratu gehiegirik ez egotea, aldez aurretik zirriborro bat egin ahal izan dutelako.

3. ORTOGRAFIA: ortografia akats bakoitzeko 0,2 jaitsiko da.

4. ZUZENKETA GRAMATIKALA: DBHko 2. mailako ikasleek behar bezala erabili behar dituzte “Nor-nori-nork” aditz-sistema eta ergatibo kasua. Espero izatekoa da “ari izan” egitura behar bezala erabiltzea. Perpausen aberastasuna baloratuko da: baldintza hipotetikoa, ahalera, menpeko perpausak (kontzesiboak, denborazkoak, helburuzkoak, kausalak, …)
Era berean, ikasleek sortutako kalkoak ez erabiltzea zaindu beharko dugu, hau da, gaztelaniazko adierazpenak ez erabiltzea.

<u>KOHERENTZIA ETA EGOKITASUNA:</u>

5. EGOKITASUNA.

Testuak zuzendari bati bidaltzen zaion mezu elektroniko baten ezaugarriak izan behar ditu, hau da, testuak hizkuntza-erregistro egokian idatzita eta hartzaileari egokituta egon behar du.
Erregistroa zainduko dugu, eta lexiko askotarikoaren erabilera ere bai. Gaia eta hartzailea ere adierazi beharko ditu.

6. ESKATUTAKO BALDINTZA I.

Atal honetan, ikasleak betekizunen zati bat betetzen duen baloratuko dugu: hasierako eta bukaerako agurrak egin dituen, eta MO erakusketa zergatik den interesgarria azaltzen duen.

7. ESKATUTAKO BALDINTZA II.

Atal honetan, ikasleak eskakizunen beste zatia betetzen duen aztertuko dugu, hain zuzen ere bigarren proposamena zertan datzan eta interesgarria den azaltzen ote duen.

8. KOHERENTZIA

Testuak egitura argia izan behar du, eta gaia nahiz ideiak progresio egokian garatu behar dira. Kasu honetan, nork bere burua eta proposatzen dituen bi jarduerak ondo lotuta aurkeztu beharko dira. Gainera, egiaztatuko dugu gai batetik bestera egindako aldaketak ez direla zakarrak izan eta tonuarekin koherenteak izan direla.

KOHESIOA

9. **KOHESIOA. LOTURA ETA ERREFERENTEA MANTENTZEA**: atal honetan lokailuen edo testu-antolatzaileen erabilera baloratuko dugu. Testuaren luzerak eta izaerak ez dute ematen lokailu asko sartzeko, baina testu-antolatzaileren bat beharrezkoa da, edo marratxoak edo beste marka batzuk erabili behar dira, adibidez. Halaber, begiratuko dugu erreferentea mantentzeko orduan ez dagoela arazorik, ez dela justifikaziorik gabeko omisiorik edo gehiegizko errepikapenik egin. Horretarako, DBHko 2. mailako ikasleek gai izan behar dute kohesio baliabide errazak erabiltzeko: elipsia, sinonimoak, izenordainen bat, baita substantibazioren bat ere. Testuaren kohesioa aditzen korrelazio zuzenaren araberakoa ere izanen da. Hiru alderdi horietan akats asko egin badira atal honetan zero puntu ematea ekarriko luke.

10. PUNTUAZIOA: irizpide zehatz batzuk eman dira zuzenketa errazteko.

- Idatzizko Produzkzioaren zuzenketarako eta ondorengo lanerako, hurrengo testua kontsultatzea gomendatzen da: *komunikazio gaitasuna: testu idatzien ekoizpena*. *Zuzenketarako orientabideak. Ebaluazio diagnostikoa. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza.* Hezkuntzako Ikuskapen Koadernoak. Nafarroako Gobernua. 2008. https://www.educacion.navarra.es/documents/713364/714655/dbh7.pdf/a303e59a-2a9a-46e6-a481-0a221f4b4dac

Ekoizpen idatzia: C. ERANSKINA

Deskriptoreen taula, mailen arabera. Orientabide moduan erabiltzeko

	0 puntu	0.5 puntu	1 puntu
1. Plangintza	Ez ditu bi zatiak erabili, ez du ezer egin.	Bi zatiak erabili ditu, edo bietako bat bakarrik, baina ez ditu behar bezala garatu.	Bi zatiak erabili ditu, eta nabarmen hobea da behin betiko testua.
2. Aurkezpena	Urratu gehiegi daude, ez dago marjinarik, letra ez da ulertzen, ez dago paragrafoen arteko tarte argirik…	Urratu bat edo beste, letra ez hain argia, marjinak eta paragrafoen tarteak ez dira guztiz egokiak. Oro har hobetu daiteke.	Letra argia da, marjinak utzi ditu, paragrafoak argi bereizi ditu, oro har txukuntasunaren itxura.
3. Ortografia	Ortografiako akats bakoitzak 0.2 penalizatzen du.		
4. Zuzentasun gramatikala	Akats ugari daude, eta hori ez da DBHko 2. mailarekin bateragarria, eta horrek komunikazioa ere eragozten du. Ergatiboa gaizki erabiltzeak zaildu egiten du igorleari edo hartzaileari buruz ari ote den jakitea, indikatiboa ez du menperatzen, etengabe gaizki erabili du eta gaztelaniazko kalko asko daude.	Akats errepikatuak daude, oraindik ez du ongi menderatzen ergatiboaren erabilera, baina mezua ulertu egiten da.	Ez dago akatsik edo, baldin badaude, egitura oso konplexuetan gertatzen dira. Aberastasuna erakusten du zenbait egituretan.
5. Egokitasuna	Formatua eta estiloa ez datoz bat email formalaren berezko formatuarekin. Erregistroa ez da egokia, formalegia edo lagunartekoa da. Hiztegia pobrea eta errepikakorra da edo hitzak gaztelaniaz idazten ditu.	Bi gai hauetako batek huts egiten du: - Estiloak eta azken agurrak. - Erabilitako erregistroak. - Hiztegia erraz samarra eta errepikakorra da. - Ez du gaia eta hartzailea osatu.	Formatua, estiloa eta erregistroak egokiak dira. Askotariko hiztegia erabiltzen du
6. Eskatutako baldintza I.	Ez ditu agurrak egin, eta ez du azaldu zergatik den egokia erakusketa bisitatzea.	Bietako batek huts egiten du: - Aurkezpena eta agurra. - Erakusketaren interesa azaltzea.	Egoki agurtu du Zuzendaria (hasieran zein bukaeran) eta erakusketa bisitatzea zergatik den interesgarria azaldu du.
7. Eskatutako baldintza II.	Ez dago bigarren proposamenik edo informazioa ez da egokia.	Bigarren jarduera bat proposatu du, baina ataletako bat falta zaio: - Zertan datzan azaltzea. - Zergatik den interesgarria azaltzea.	Proposatu bigarren jarduera bat, azaldu zertan datzan eta zergatik den egokia.
8.Egitura argia, informazioaren progresio egokia	Testua ez da koherentea, zentzurik gabeko jauziak daude, kontatutakoaren bilakaerak ez du haririk, eta, beraz, ez dago gaiaren garapen egokia, ezta egitura argia ere.	Egitura argia ikusten da, baina jauzi batzuk daude edukian, edo ez du gaiaren garapen ona lortu.	Testua koherentea da, Kontatutako guztiak lotura du eta bilakaera logikoa da.

9. Lotura eta erreferentea mantentzea	Ez da argi geratzen erreferentea, omisioak eta errepikapenak, lokailuen eta kohesio baliabideen erabateko gabezia. Akatsak denboren korrelazioan.	Batzuetan, erreferentea galtzen da. Lokailu oso sinpleak, zenbait errepikapen.	Lokailuak eta kohesio baliabideak (sinonimoak, izenordainak…) erabili ditu; horrela, ideiak ongi lotuta daude eta erreferentea mantentzea lortu du.
10. Puntuazioa	Puntuak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,2 penalizatzen du. Komak edo puntu eta komak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,1 penalizatzen du.		

Ekoizpen idatzia: D. ERANSKINA

Jarraian, aurrez azaldutako irizpideen arabera zuzendutako bost adibide atxiki dira. Idazlan bakoitzari eman zaizkion puntuazioez gain, zuzenketen deskripzio zehatzak ageri dira.

1. adibidea:

Kaixo Zuzendari Jauna:,

Ni DBH3ko ikaslea naiz eta txangoa but irakasatzeko idazten dizkizut.

Nik erakusketara joan nai dugun gure ustez asko ikasiko dugulako ilustrazio munduari buruz, baita ere oso interesgarria delako Maren bizitza. Autobusa hartu dugu erakusketara eltzeko eta han ilearekin gaizkilduka dugu eta ez baduzu joaten ez dugu urte oso handik ezingoa.

Eskerrik asko zure denbora gatik.

DBH3ko ikaslea

MEZU BERRIA
Hartzailea: Zuzendaria
Gaia: Mo erakusketa

Kaixo Zuzendari Jauna:

Gu DBH3ko ikasleak gara eta txango bat proposatzeko idazten dizugu.

Mo erakusketara joan nahi dugu gure ustez asko ikasiko dugulako ilustrazio munduari buruz. Baita ere oso interesgarria delako Moren bizitza

Autobusa hartuko dugu erakusketara eltzeko eta gu arduratuko gara dena ordaintzen eta gauzak jaten egun osoan ez dugu lanik egingo.

Eskerrik asko zure denborarengatik.

DBH3ko ikasleak

Atala	Irizpidea	1. adibidea	Ez 0	Partzialki 0.5	Bai 1
PLANGINTZA	**1. Zirriborroa**	- Ideiak antolatzeko prozeduraren bat erabiltzen du. - Bi zatiak erabiltzen ditu. - Behin betiko testuak zirriborroa hobetzen du.	0		
ZUZENTASUNA	**2. Aurkezpena**	- Letra argiz idazten du, okertu gabe eta marjinak utziz. - Testua paragrafotan egituratzen du.		0,5	
	3. Ortografia	- Ortografia-falta bakoitza 0,2 deskontua.		0,4	
	4. Zuzentasun gramatikala	- Ez du akats morfosintaktikorik egiten. - Komunztadura eta arau gramatikalak ongi betetzen ditu. - Perpaus aberatsak erabiltzen ditu.	0		
EGOKITASUNA ETA KOHERENTZIA	**5. Egokitasuna (testu motarekiko)**	- Hiztegi- aberastasuna eta erregistroa. - Gaia eta hartzailea.	0		
	6. Eskatutako baldintza I.	- Hasierako eta bukaerako agurrak egin ditu. - MO erakusketaren interesaz idatzi du.		0,5	
	7. Eskatutako baldintza II.	- Bigarren proposamena zertan datzan azaldu du. - Bigarren proposamenaren interesaz idatzi du.	0		
	8. Egitura argia, informazioaren progresio egokia	- Ideiak paragrafoka antolatzen ditu. - Eskatutako testu motaren egitura errespetatzen du. - Informazioaren garapena modu logikoan egiten du, kontraesanik eta alferrikako errepikapenik gabe.		0,5	
KOHESIOA	**9. Lotura, erreferentea mantenduz**	- Testu antolatzaile eta lokailu egokiak erabiltzen ditu. - Erreferentzia mekanismoak zuzen baliatzen ditu.	0		
	10.- Puntuazio-markak	Puntuak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,2 penalizatzen du. Komak edo puntu eta komak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,1 penalizatzen du.		O,4	
	OSOTARA			**2,3 /10**	

2. ADIBIDEA

~~Aurten MA-ren erakusketara gonbidatu (gaitug) digute, eta nahiko interesgarria egongo zen joatea~~

MEZU BERRIA
Hartzailea: zuzendaria@educacion.navarra.es
Gaia: MO-ren erakusketa proposamena eta natura parkea proposamena

Egun on.

Aurten bi irteera egitea proposatu diguzue, nosui, eskolaz kanpoak, eta honako hauek dira proposatutakoak:

MO-ren erakusketa:

Oso interesgarria da, MO-ren istorioa ezagutzen duelako, eta bestetik, erakusketa ere MO-idazlearen egilea egongo delako, eta kontatuko du bere esperientzia eta nola egin zuen bere ezaguna ezaguna izateko, beste aldetik, dudaren bat baldin badugu bera argituko digu.

Natura parkearen bisita:

Natura parkera joatea ere nahiko interesgarria da, animalien habitatak azalduko dizkigute eta animaliekin egon ahal gaitezke, ezpezie asko daudelako.

Gainera, ere tirolina bat dago, Nafarroako tirolina altuena da, eta botatzeko aukera eman digute.

Mila esker zure denbora igarotzeagatik.

Atala	Irizpidea	2. Adibidea	Ez 0	Partzialki 0.5	Bai 1
PLANGINTZA	**1. Zirriborroa**	- Ideiak antolatzeko prozeduraren bat erabiltzen du. - Bi zatiak erabiltzen ditu. - Behin betiko testuak zirriborroa hobetzen du.	0		
ZUZENTASUNA	**2. Aurkezpena**	- Letra argiz idazten du, okertu gabe eta marjinak utziz. - Testua paragrafotan egituratzen du.		0,5	
	3. Ortografia	- Ortografia-falta bakoitza 0,2 deskontua.		1	
	4. Zuzentasun gramatikala	- Ez du akats morfosintaktikorik egiten. - Komunztadura eta arau gramatikalak ongi betetzen ditu. - Perpaus aberatsak erabiltzen ditu.	0		
EGOKITASUNA ETA KOHERENTZIA	**5. Egokitasuna (testu motarekiko)**	- Hiztegi- aberastasuna eta erregistroa. - Gaia eta hartzailea.		0,5	
	6. Eskatutako baldintza I.	- Hasierako eta bukaerako agurrak egin ditu. - MO erakusketaren interesaz idatzi du.		0,5	
	7. Eskatutako baldintza II.	- Bigarren proposamena zertan datzan azaldu du. - Bigarren proposamenaren interesaz idatzi du.			1
	8. Egitura argia, informazioaren progresio egokia	- Ideiak paragrafoka antolatzen ditu. - Eskatutako testu motaren egitura errespetatzen du. - Informazioaren garapena modu logikoan egiten du, kontraesanik eta alferrikako errepikapenik gabe.		0,5	
KOHESIOA	**9. Lotura, erreferentea mantenduz**	- Testu antolatzaile eta lokailu egokiak erabiltzen ditu. - Erreferentzia mekanismoak zuzen baliatzen ditu.	0		
	10.- Puntuazio-markak	Puntuak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,2 penalizatzen du. Komak edo puntu eta komak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,1 penalizatzen du.		0,6	
OSOTARA				**4,6 /10**	

3. ADIBIDEA

Ziriborroa

1. haixo, zer, Nor
2. Mo proposamena, ongi azaldu
3. Tourra ikusteko bidaia, Denbora ona pasa

MEZU BERRIA
Hartzailea: zezendaria@educacion.navarra.es
Gaia: Instituto kanpoko jardueren proposamena

Egun on,

Ni ... ... naiz, 3. mailako ikasle guztien partez idazten dizut. Gaur hoan instituto kanpoko 2 proposamen aurkezten dizkizut.

Lehenik, MO liburua ikusteko autobusez joateko proposamena aurkezten dizut. Mo liburu oso polit bat da Bernardo Atxagak idatzia eta bi ezberdin baten inguruan hitz egiten du. Jarduera egokia iruditzen zait ~~euskeraren~~ euskal kulturaren inguruan idazten duelako, eta oso interesgarri iruditzen zait liburu oso ez ohiko bat delako, liburua Nafarroako liburutegian dago Martxoaren 10etik - Maiatzaren 10era ikusgai.

Gure 2. proposamena kirolarekin zer ikusia dauka, proposamena Frantziako Tourra ikustera joatea da, 3 egunez Izaba-ko aterpean egotea, horrela 1. egunean handik egotea eta herria ezagutzea da, 2. egunean goiz esnatu eta etapa ikusi, gero Larra-Belaguara joan eta etapa bukaera ikusi, eta 3. egunean Gayarre museora joatea izango zen plana. Gastuen %50 ikasleak hartuko zuten eta bestea institutoa, plana oso interesgarria iruditzen zaigu euskal-herriko bizitza ikusten dugulako eta oso egokia iruditzen zaigu oso ongi pasatuko genuelako guztiok elkarrekin. Espero dugu kontuan izatea.

Atentuki

O

BIDALI

Atala	Irizpidea	3. adibidea	Ez 0	Partzialki 0.5	Bai 1
PLANGINTZA	**1. Zirriborroa**	- Ideiak antolatzeko prozeduraren bat erabiltzen du. - Bi zatiak erabiltzen ditu. - Behin betiko testuak zirriborroa hobetzen du.		0,5	
ZUZENTASUNA	**2. Aurkezpena**	- Letra argiz idazten du, okertu gabe eta marjinak utziz. - Testua paragrafotan egituratzen du.		0,5	
	3. Ortografia	- Ortografia-falta bakoitza 0,2 deskontua.	1		
	4. Zuzentasun gramatikala	- Ez du akats morfosintaktikorik egiten. - Komunztadura eta arau gramatikalak ongi betetzen ditu. - Perpaus aberatsak erabiltzen ditu.		0,5	
EGOKITASUNA ETA KOHERENTZIA	**5. Egokitasuna (testu motarekiko)**	- Hiztegi- aberastasuna eta erregistroa. - Gaia eta hartzailea.			1
	6. Eskatutako baldintza I.	- Hasierako eta bukaerako agurrak egin ditu. - MO erakusketaren interesaz idatzi du.			1
	7. Eskatutako baldintza II.	- Bigarren proposamena zertan datzan azaldu du. - Bigarren proposamenaren interesaz idatzi du.			1
	8. Egitura argia, informazioaren progresio egokia	- Ideiak paragrafoka antolatzen ditu. - Eskatutako testu motaren egitura errespetatzen du. - Informazioaren garapena modu logikoan egiten du, kontraesanik eta alferrikako errepikapenik gabe.			1
KOHESIOA	**9. Lotura, erreferentea mantenduz**	- Testu antolatzaile eta lokailu egokiak erabiltzen ditu. - Erreferentzia mekanismoak zuzen baliatzen ditu.			0,5
	10.- Puntuazio-markak	Puntuak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,2 penalizatzen du. Komak edo puntu eta komak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,1 penalizatzen du.	0		
OSOTARA			**6/10**		

4. ADIBIDEA

Kaixo ni Sugoi naiz 14urteko mutiko bat.

- Mo erakustera joateko proposamena egin nahi dizuet korreo honekin

- Mo erakusketa oso interegarria, polita eta erreplexiboa izan daiteke. Nire ustez niretzat eta nire laguntentzako asko lagundu ahal gaitu idei berriak sartzeko eta jasotzeko.

- San Mames estadioa oso polita eta soinu ikaragarria sortzen du. Partido batean bazaude apizioa asko sentitzen duzu. Oso interesgarria izan daiteke bisita Athletic cluba espainako klubik zaharrenetariko bat delako eta historio asko duelako.

- Espero dut nire proposamena irakurtzea,

Sugoi

- Zuzendaria@educacion.navarra.es

MEZU BERRIA
Hartzailea: zuzendaria@educacion.navarra.es
Gaia: MO-ren bisita

Kaixo,

ni .... deitzen naiz 14 urteko mutiko bat. Korreo hau bidaltzen dizut Mo erakusketa eta San Mamesen bisita bat egiteko.

Mo erakusketa oso interesgarria, polita eta erreflexiboa izan daiteke. Nire ustez oso leku aproposa da ni eta nire [redacted] institutoko lagunek joateko. Ere bai, pixkat pentsatzeko eta idei berriak sortzeko lagundu ahal gaitu.

San Mames estadioa oso polita da, gorria eta beltza. Gainera, Soinu ikaragarria sortzen du eta zure lehenaldian asko impresionatzen zaitu. Partida batean baldin bazaude afizioa asko sentitzen duzu. Oso interesgarria izan daiteke San Mamesi bisita bat egitea, adibidez Athletic cluba Espainako klubik zaharrenetariko bat da eta hainbeste historiaa duenez trofeo eta argazki asko San Mamesen ikusi ahal ditugu.

Espero dut asko gustatu izana nire proposamena,

[illegible]

Atala	Irizpidea	4. adibidea	Ez 0	Partzialki 0.5	Bai 1
PLANGIN TZA	**1. Zirriborroa**	- Ideiak antolatzeko prozeduraren bat erabiltzen du. - Bi zatiak erabiltzen ditu. - Behin betiko testuak zirriborroa hobetzen du.			1
ZUZENTASUNA	**2. Aurkezpena**	- Letra argiz idazten du, okertu gabe eta marjinak utziz. - Testua paragrafotan egituratzen du.			1
	3. Ortografia	- Ortografia-falta bakoitza 0,2 deskontua.		1	
	4. Zuzentasun gramatikala	- Ez du akats morfosintaktikorik egiten. - Komunztadura eta arau gramatikalak ongi betetzen ditu. - Perpaus aberatsak erabiltzen ditu.		0,5	
EGOKITASUNA ETA KOHERENTZIA	**5. Egokitasuna (testu motarekiko)**	- Hiztegi- aberastasuna eta erregistroa. - Gaia eta hartzailea.		0,5	
	6. Eskatutako baldintza I.	- Hasierako eta bukaerako agurrak egin ditu. - MO erakusketaren interesaz idatzi du.		0,5	
	7. Eskatutako baldintza II.	- Bigarren proposamena zertan datzan azaldu du. - Bigarren proposamenaren interesaz idatzi du.			1
	8. Egitura argia, informazioaren progresio egokia	- Ideiak paragrafoka antolatzen ditu. - Eskatutako testu motaren egitura errespetatzen du. - Informazioaren garapena modu logikoan egiten du, kontraesanik eta alferrikako errepikapenik gabe.			1
KOHESIOA	**9. Lotura, erreferentea mantenduz**	- Testu antolatzaile eta lokailu egokiak erabiltzen ditu. - Erreferentzia mekanismoak zuzen baliatzen ditu.	0		
	10.- Puntuazio-markak	Puntuak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,2 penalizatzen du. Komak edo puntu eta komak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,1 penalizatzen du.		1	
	OSOTARA			**7,5 / 10**	

5. ADIBIDEA

Kaixo Zuzendari jauna!

I T naiz, DBH 3.C-ko ikaslea eta aurtengo eskolaz kanpoko jarduerak proposatzeko idazten dizut.

Bi proposamenekin nator; Lehenik, MO erakusketara joatea ideia bikaina iruditzen zait. Alde batetik, bikain pasako dugulako. ~~G~~ Bestalde, Nafarroako liburutegian izango da, beraz ez dugu garraioarekin arazoak izango, gertu dugu eta. Gainera, egile bikain ~~eta~~ desberdinen lanak ezagutuko ditugu.

Bigarren proposamena, "Donostiako Eureka Zientzia museora" joatea da. Museo honetan oso bikain pasako genuke eta gauza bitxi eta zein interesgarri ugari ikusiko genituzke. Egia da, ~~~~ honetan, zailtasun bakarra garraioa izango litzatekeela. Baina, denboraren arazoa gero, ideia bikaina iruditzen zait!

Nire proposamenak kontuan izango dituzulakoan,

Mila esker ~~zuzendaria~~.

MEZU BERRIA
Hartzailea: zuzendaria@educacion.navarra.es
Gaia: Eskolaz kanpoko jarduerak

Egun on zuzendari jauna!

M....... T ..   .   naiz, DBH 3.C-ko ikaslea eta aurtengo eskolaz kanpoko jarduerak proposatzeko idazten dizut.

Bi proposamen ditut eskuartean, lehenik, "MO" erakusketara joatea ideia bikaina iruditzen zait. Alde batetik, primeran pasako genukeelako eta bestetik, "Nafarroako Liburutegian" izango litzatekeelako. Beraz, ez genuke garraioarekin arazorik izango, merke izango genukeelako. Gainera, egile desberdin eta bitxien lanak ezagutuko genituzke.

Bigarren proposamena, "Donostiako Eureka Zientzia museora" joatea da. Museo honetan ere bikain pasako genukeelako eta gainera, gauza bitxi zein interesgarri ugari ikasiko genituzke. Egia da, honetan, zailtasun bakarra garraioa izango litzatekeela. Baina, denborarekin prestatzekotan, ideia bikain zein interesgarria iruditzen zait!

Nire proposamenak kontuan izango dituzulakoan,
Mila esker zuzendari.

Atala	Irizpidea	5. adibidea	Ez 0	Partzialki 0.5	Bai 1
PLANGINTZA	**1. Zirriborroa**	- Ideiak antolatzeko prozeduraren bat erabiltzen du. - Bi zatiak erabiltzen ditu. - Behin betiko testuak zirriborroa hobetzen du.		0,5	
ZUZENTASUNA	**2. Aurkezpena**	- Letra argiz idazten du, okertu gabe eta marjinak utziz. - Testua paragrafotan egituratzen du.			1
	3. Ortografia	- Ortografia-falta bakoitza 0,2 deskontua.		1	
	4. Zuzentasun gramatikala	- Ez du akats morfosintaktikorik egiten. - Komunztadura eta arau gramatikalak ongi betetzen ditu. - Perpaus aberatsak erabiltzen ditu.			1
EGOKITASUNA ETA KOHERENTZIA	**5. Egokitasuna (testu motarekiko)**	- Hiztegi- aberastasuna eta erregistroa. - Gaia eta hartzailea.			1
	6. Eskatutako baldintza I.	- Hasierako eta bukaerako agurrak egin ditu. - MO erakusketaren interesaz idatzi du.		1	
	7. Eskatutako baldintza II.	- Bigarren proposamena zertan datzan azaldu du. - Bigarren proposamenaren interesaz idatzi du.		1	
	8. Egitura argia, informazioaren progresio egokia	- Ideiak paragrafoka antolatzen ditu. - Eskatutako testu motaren egitura errespetatzen du. - Informazioaren garapena modu logikoan egiten du, kontraesanik eta alferrikako errepikapenik gabe.			1
KOHESIOA	**9. Lotura, erreferentea mantenduz**	- Testu antolatzaile eta lokailu egokiak erabiltzen ditu. - Erreferentzia mekanismoak zuzen baliatzen ditu.			1
	10.- Puntuazio-markak	Puntuak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,2 penalizatzen du. Komak edo puntu eta komak erabiltzean egindako akats bakoitzak 0,1 penalizatzen du.		0,6	
OSOTARA				**9,1 /10**	

III. IRAKURKETA PROZESUAK

ITEMAREN ERANTZUNAREN MOTA ETA TESTU MOTAK

Irakurketa prozesuak: IZA, L. (2007) lanetik ateratako taula. *Irakurketa plana haur eta lehen hezkuntzako ikastetxeetan.* Eskolako liburutegiak. Blitz, liburutegiko sagua. Nafarroako Gobernua. *Or.17-22.*
https://www.educacion.navarra.es/documents/713364/714655/elplandelecturaeusk.pdf/3e8109e9-b065-4975-98c8-7fc6b7cd92dc

Irakurketa prozesuak	Definizioa
Informazioa aurkitzea eta eskuratzea (testuko zati jakinei erreparatzea)	Testuan bertan ageriko informazioa lokalizatzea, hitz berak Erabiliz edo sinonimoak erabiliz.
Interpretatzea eta integratzea (Testu barruko erlazioak ulertzea: testua osotara hartuta eta testuko zatien arteko erlazioa kontuan hartuta)	**Interpretatzea:** testua logikaz ulertzea. Honek informazioa erkatzea eta egiaztatzea, inferentziak egitea edo laguntza probak identifikatzea dakar.
	Integratzea: ulermen orokorra: testutik funtsezkoena ateratzea, testua bere osotasunean hartuta. (Ideien arteko hierarkia ezartzea; ideiarik orokorrena eta gehien gailentzen den ideia aukeratzea).
Hausnartzea (Testuaren kanpo-ezagutza erabiltzea)	**Edukiaren gaineko hausnarketa:** testuko baieztapenak ebaluatzea eta testuaz kanpotik dakigunarekin egiaztatzea, edukia kritikoki aztertu ahal izateko edo errealitate horren irudikapenaren iritzia izateko.
	Formaren gaineko hausnarketa: arlo morfosintaktikoan, lexiko-semantikoan eta testuzkoan, testuaren ezaugarri linguistikoak ebaluatzea.

Ebaluazio diagnostikoaren esparru teorikoa ere kontsulta daiteke. Bigarren Hezkuntza. Or. **35-39 prozesu bakoitzean lan egiten duten eginkizunen adibideak eskaintzen dira:**
https://www.educacion.navarra.es/documents/57308/57722/Marcoteorico2.pdf/7e430de5-1b5b-485f-b26d-c7697ac29915

Idatzizko ekoizpena zuzendu eta ondoren lantzeko**, *Idatzizko testuak zuzentzeko orientabideak lana kontsultatzea gomendatzen da. Ebaluazio diagnostikoa. Bigarren Hezkuntza. Hezkuntzako Ikuskapen Koadernoak.* Nafarroako Gobernua. 2009.**
https://www.educacion.navarra.es/documents/713364/714655/competencia.pdf/b34fa63b-0072-42b8-8821-da44faa82021

- **Testuen sailkapena honako kontzeptu hauetan oinarritu da**: (2018ko PISA Irakurketarako Gaitasun Esparruan oinarritua)

  - Testu jarraiak edo testu etenak:
    - Jarraia: paragrafoetan antolatutako enuntziatuek osatzen dituztenak dira, puntuazio-arauak betetzen dituzte. Izenburuek eta edukiek, edo letra tamaina nahiz letra tipoaren formatu desberdinak erabiltzeak, testuaren antolaketa ezagutzen laguntzen dute. Testu-lokailuek informazio logiko garrantzitsua ematen dute.

    - Etena: beste modu batez antolatzen dira, beraz, bestelako irakurketa-ikuspegia eta irakurketa ez-linealeko estrategiak behar dituzte. Testua hainbat elementu grafikorekin nahasten dute eta informazioa hainbat modutan aurkezten dute. Testu etenaren adibideak: zerrendak, taulak, grafikoak, diagramak, iragarkiak, infografiak, programazioak, katalogoak, aurkibideak…
  - Testu motak: instrukzio, deskripzio, narrazio, azalpen, argudio eta transakzio-testua.
  - Testu-generoak.

- **Itemen sailkapena, eskatzen duten erantzun motaren arabera:** (Hezkuntza Ebaluaziorako Institutu Nazionalaren ebaluazioaren kontzeptu-esparruan oinarrituta)

  - Erantzun itxia: ikasleek eskainitako aukera bat baino gehiago hautatu behar dute, ideiak erlazionatu, baieztapen baten egiazkotasuna edo faltsutasuna ezarri, aukera jakin batzuk ordenatu eta abar.
  - Erantzun erdi-eraikia: lauki edo espazio bat edo batzuk hitz edo zifra batekin betetzea eskatzen dute, esaldi bat baino gehiago osatzea edo galderaren bati erantzun labur batekin erantzutea.
  - Erantzun irekikoa edo eraikia: ikasleek egitea eskatzen dute.

IV. KOADERNOA SOLUZIOEKIN

1. testua. ILUNTASUNA

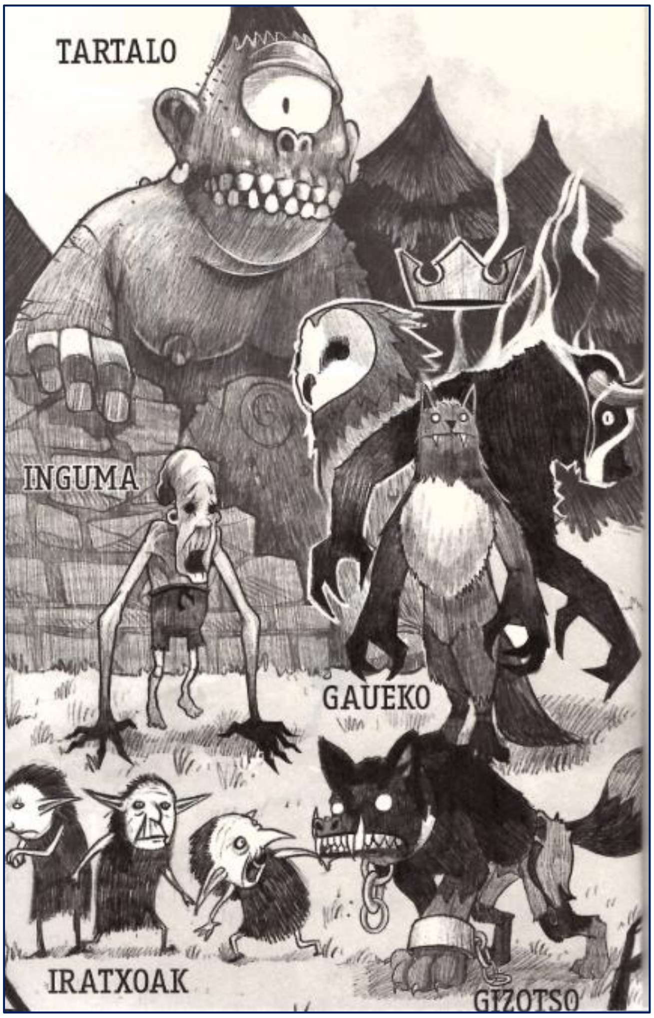

Iluntasunik beldurgarrienak guztia suntsitu zuen. Gauzek jada ez zuten koloreriк: ez lurrak, ez urak, ez zeruak. Eta jendea ikaratuta bizi zen, Gaueko —gauaren iluntasunaren deabrua— zela eta.

Neskatxa ipurterre eta alai bat zegoen, Itzel izena zuena. Hamar urterekin, eta ilunpeetako mundu horren erdian, matxinadarako ordua zela sentitu zuen, eta une horretatik bertatik jakin zuen berriro ere gertaeren norabidea aldatzeko gai zela, edo, gutxienez, ezagutzen zuen munduarena.

Baina, hasi baino lehen, gainerako pertsonaiak aurkeztu nahi dizkizuet:

Gaueko itxuraldaketan ezin trebeagoa zen. Ia beti laino edo indar ikusezin bezala agertzen zen. Piztia bilakatzeko gaitasuna ere bazuen: ilaje beltz eta letagin handiko otso erraldoi, atzeko bi hanken gainean ibiltzen zen zezen beltz, edo pertsona bat airean eramateko gai zen gau-hontz gris izugarri.

Tirano horrek, gainerako tiranoen gisara, basapiztia krudelez osatutako legio bat zeukan bere aginduetara, eta herritarrak beldurtzea zen haien lana. Izaki izugarri horiek lurraldea kontrolatzen zuten; hori dela eta, biztanleak iluntasunean, isilik, gogorik gabe eta mesfidati bizi ziren.

Gauekoren jarraitzailerik leialena Tartalo zen, ziklopea. Bere begi bakarrarekin dena zelatatzen zuen erraldoia zen. Berak eraiki zuen denak itxita mantentzen zituen harresia, eta herrira sartzeko atetzarra zaintzen zuen.

Orain Inguma, ametsen arduraduna, nolakoa zen azalduko dizuet. 6 urteko haur baten tamaina zuen eta aurpegi luzanga eta zaharkitua. Kokots zorrotza zeukan, begi sartuak eta gorputz-adar guztiz argalak. Lo zeudenean, Ingumak bere sare ikusezinean bildu, armiarma-sare

batek bezala, eta amets bakar eta astun batean murgiltzen zituen. Horrela, askatasunarekin lotutako edozein ideiatatik urruntzen zituen; izan ere, amesgaizto horien bitartez iluntasunezko bizitza onartzera eta lehen irrikatzen zuten argiaren ideia errefusatzera bultzatzen zituen. Diotenez, gauero, umeen arnasa xurgatzen zuen, haien energiarekin elikatzeko.

Iratxoak ziren kopurutsuenak eta ñimiñoenak. Oso txikiak ziren, haurtxo baten neurrikoak, baina adineko baten begitartearekin. Belarri puntadunak zituzten, baita gorputz osoa ilaje fin, motz eta oparo batez estalia ere. Traketsak eta kaotikoak ziren, eta ez zituzten inoiz zalantzan jartzen Gauekoren aginduak. Toki guztietatik oharkabean igaro zitezkeen eta herriaren kanpoaldea zaintzen zuten. Pertsonaren bat ikusiz gero, adiskidetsu eta alai agertu, eta handik ihes egiteko laguntza eskaintzen zioten. Ondoren, infernu-leize batera eramaten zuten, edo hori zen, behintzat, Itzeli bere amonak, Loreak, kontatzen ziona. Argi zegoen gauza bakarra zen inork ez zuela izaten herrixkatik alde egiten zutenen berri gehiagorik.

Bestalde, bere zerbitzaririk beldurgarriena ere hor zegoen: Gizotso. Herriko gizon bat izan zela erraten zuten, Bernat izenekoa. Egun batean, askonahiak —edo agian beharrak — gainezka egin zion. Gauekok oparotasuna eta boterea eskaini zizkion mesede baten truke, eta etxetik alde egin zuen, akordioa betetzeko; halere, ez zuen lortu. Herrira umiliatua itzuli zen eta, zoritxarrez, erdi piztia erdi gizaki bilakatuta. Familiako inork ez zuen ezagutu, bere alabak izan ezik. Barruan hazten zihoakion otsoa kontrolatu ezinik, alabari betiko agur esan eta herritik urrundu zen. Haitzulo baten barruan bere burua katez lotu zuela diote, ingurukoei min ez ematearren, eta era errukarrian ulu egiten entzuten omen zitzaiola, urrunetik. Denbora pasatuta, ez zitzaion gizatasun izpirik gelditzen, eta orain otso handi bat zen, zutik, eta aspaldi lotuta eduki zuten kateak arrastaka zeramatzan. Denak Gauekoren esanetara jartzen aritzen zen, eta ihes egiten saiatzen zirenen edo arauak hausten zituztenen atzetik ibiltzen zen, nahiz eta bere ahaideak izan.

Beste izaki fantastiko batzuk ere baziren, iluntasunaren erreinu horri aurka eginez eskualdean zehar ezkutatu zirenak: urpean, lurpean, haitzuloen barruan, mendi, baso eta lurpeko igarobideetan, edo lurrazalean kamuflaturik eta geldirik, denbora luzez. Guzti-guztiak itzultzeko eta galdutakoa berreskuratu ahal izateko seinale baten zain zeuden.

Iturria: *Itzel*, Donald Navas Zeledón, Denonartean-Cenlit (2024) (moldatua)

1. **Zer sentitu zuen Itzelek?**

   A. Hamar urteko ilunpetik ateratzeko ordua zela.

   B. Hamar urteren buruan, ilunpetik ateratzeko zirela.

   C. Nahiz eta hamar urte izan, matxinada egiteko gauza zela.

   D. Nahiz eta hamar urte pasa, matxinada egingo zuela.

2. **Nori hitz egiten dio narratzaileak "aurkeztu nahi dizkizuet" esaten duenean?**

A. Igorleei.

B. Ikusleei.

C. Pertsonaiei.

D. Hartzaileei.

3. **Zer hiru piztitan bilakatzeko gaitasuna du Gauekok?**

Otso erraldoi, zezen beltz eta gau-hontz gris izugarri

4. **Zein hitz agertzen da testuan "beldurtu" aditzaren sinonimoa dena?**

A. Kontrolatu.

B. Ikaratu.

C. Izutu.

D. Dardaratu.

5. **Zergatik esaten du narratzaileak Tartalo "ziklope" bat dela?**

A. Begi bakarra duelako.

B. Dena zelatatzen duelako.

C. Harresia eraiki zuelako.

D. Atetzarra zaintzen duelako.

6. **Antonimo zuzenak aukeratu.**

A. Luzanga - zaharkitua

B. Zorrotza - argala

C. Bakar - astun

D. Onartu - errefusatu

7. **Zer esan nahi du "ñimiño" hitzak?**

Oso txikia

8. **Zergatik ez zuen inork izaten herrixkatik alde egiten zutenen berri gehiagorik?**

A. Iratxoek harrapatzen zituztelako.

B. Iratxoen lagun egiten zirelako.

C. Iratxoekin ihes egiten zutelako.

D. Iratxoen bila ibiltzen zirelako.

9. **Gizotsoren bilakaera: zein da ordena zuzena?**

A. Gauekoren esanak bete, etxetik alde egin, bere burua lotu, herrira itzuli.
B. Gauekoren esanak bete, herrira itzuli, etxetik alde egin, bere burua lotu.
C. Etxetik alde egin, herrira itzuli, bere burua lotu, Gauekoren esanak bete.
D. Etxetik alde egin, bere burua lotu, herrira itzuli, Gauekoren esanak bete.

10. **Testuan irakurri dituzun pertsonaien artean, zein ez da irudian agertzen?**

Itzel

11. **Ondoko taulan testuan agertu diren hainbat pertsonaia eta hainbat ezaugarri daude:**

Tartalo	Tiranoa	Ñimiñoak	Arnasa
Deabrua	Iratxoak	Inguma	Aitatasuna
Askonahia	Ziklopea	Gaueko	Amesgaiztoa
Traketsak	Leiala	Gizotso	

Lotu pertsonaiak eta ezaugarriak (erabili taula hau):

PERTSONAIA	EZAUGARRIAK	
Tartalo	Leiala	Ziklopea
Inguma	Amesgaiztoa	Arnasa
Iratxoak	Ñimiñoak	Traketsak
Gizotso	Askonahia	Aitatasuna
Gaueko	Deabrua	Tiranoa

2. testua. GASTRONOMIA

Jarraian irakurriko duzun lehendabiziko testua BERRIA-n argitaratu zen baten transkripzioa da; beste biak (hurrengo orrialdean daude), lehendabizikoarekin lotuta daude, eta internet bidez eskuratu diren bi hiztegi entziklopedikoren sarrerak dira.

ERREZETA

Ajoarrieroz beteriko krepeak

Iker Markinez

OSAGAIAK

Lau lagunentzat

Krepeak egiteko osagaiak:
- 6 arrautza
- 200 g irin
- 75 g gurin
- Baserriko esnea, litro erdi
- Gatza

Ajoarrieroa egiteko osagaiak:
- 300 g bakailao gezatu
- Tipula bat
- Piper gorri bat
- Piper berde bat
- Baratxuria, lau ale
- Kaiena piperra
- Tomate saltsa, koilarakada handi bat
- Piper txorizeroa, mami koilarakada bat

1. Osagai hauek ontzi batean nahastuko ditugu krepeak egiteko: arrautzak, osorik, eta 200 gramo irin. Ondoren, dena ondo irabiatu, eta gehitu gatz pitin bat. Gehitu esnea ere, eta nahastu. Bota 75 gramo gurin zartagin ertain batera, eta, urtzean, nahastu dena aurreko ontzian.

2. Zartagin bat berotzen jarri, eta, bero dagoenean, bota kazokada bat krepe masa; zartagina alde batetik bestera suabe-suabe mugituz, zabaldu masa zartagin guztira. Segundo gutxiren buruan, buelta eman, eta, segidan, atera plater batera. Gainontzeko masarekin gauza bera egin, krepe guztiak egin arte. Egin ahala, jarri plater batean, bata bestearen gainean. Nahi izanez gero, krepeak bezperan eginda utz ditzakezu.

3. Ajoarrieroa egiteko, bota dezenteko txorrotada bat oliba olio lapiko batean, eta bakailaoa gezatu takoa konfitatzen jarri, su oso motelean eta 15 minutuz. Hozten utzi gero, eta, ondoren, atera bakailaoa.

4. Garbitu barazki guztiak, eta laukitxoan moztu. Jarri zartagin zabal batean, bota gatz pitin bat, eta gehitu bakailaoa konfitatzeko erabili dugun olioa, erregosteko. Horrela, barazkiek bakailao zapore handiagoa izango dute, eta platerrari indarra eman. Erregosi barazkiak ordu erdi batez, ondo poxatzeko, taparik gabe. Su ertaina erabili. Ondoren, gehitu koilarakada bat piper txorizero, mami eta tomate saltsa barazkiei. Eduki beste bost minutuz saltsan.

5. Kendu azala hoztua dugun bakailaoari, eta bakailao ezpalak aterako ditugu eskuaz. Bakailaoa modu horretan xehatzea da ajoarrieroaren berezitasun nagusietakoa. Ez da komeni, ordea, bakailaoa erabat xehatzea. Ezpal horiek gehitu barazkiak ditugun zartaginean. Ondo nahastu dena, eta atera erretilu batera.

6. Orain, krepe guztiak beteko ditugu. Prestatu dugun ajoarriero koilarakada pare batez bete krepe bakoitza, eta tolestu. Jarri krepe guztiak labeko erretiluan, eta, jan baino lehentxeago, berotu labean bost bat minutuz. Ondoren, mahaira zerbitzatu. Nahi baduzue, etxeko tomate saltsa edo piper gorri saltsa batez busti ditzakegu krepeak. Ea guztatzen zaizuen. On egin!

Krepe

iz. Esnez, arrautzaz, irinez eta azukrez eginiko orea, zartagin edo plantxa baten gainean erretzen dena.

Iturria: **Harluxet hiztegi entziklopedikoa**

Bakailao

1. Zool.

Gadidoen familiako arrain osteiktiea, Ipar Atlantikoko itsaso hotzetan bizi dena. 2 m-rainoko gorputz luzexka eta buru luze eta sendoa du. Kolore desberdinekoa da eta bizkarrean hiru hegats ditu. Bere haragia oso preziatua da.

la *Gadus morhua*

en *Atlantic cod, cod*

es *bacalao*

fr *cabillaud, morue*

Iturria: **ZTH zientzia eta teknologiaren hiztegi entziklopedikoa**

12. Zeri buruz hitz egiten dute hiru testuek?

Gastronomiari / elikagaiei buruz

13. Zer testu mota dira?

A. Bi errezeta eta definizio bat.
B. Errezeta bat eta bi definizio.
C. Albiste bat, errezeta bat eta definizio bat.
D. Errezeta bat, definizio bat eta iruzkin bat.

14. Non ikus daiteke “Ajoarrieroz beteriko krepeak” testua?

A. Martinezen liburu batean.
B. Chef ospetsua aldizkarian.
C. Entziklopedia batean.
D. Egunkari batean.

15. Zein da egia?

A. Gatza eta oliba olioa behar dira ajoarrieroa egiteko.
B. Krepeak 15 minutuz berotu behar dira labean.
C. Bakailaoa ongi xehatu behar da azala kendu ahal izateko.
D. Krepeak bete ondoren, barazkiak erregosi behar dira.

16. “Krepe” sarreran, zer esan nahi du “iz.” laburdurak?

Izena

17. Zergatik daude azpimarraturik zartagin eta plantxa hitzak?

A. Biak sukaldeko tresnak direlako.
B. Nabarmendu nahi den informazio oso garrantzitsua delako.
C. Jatorrizko testuan link bat delako eta bertan klikatu dezakegulako.
D. Horrela formatu egokiagoa ematen zaiolako testuari.

18. Zenbat hizkuntzaren laburdurak agertzen dira “bakailao” testuan?

A. Bat.
B. Bi.
C. Hiru.
D. Lau.

3. testua. MO ERAKUSKETA

Jarraian irakurriko duzun testua MO erakusketari buruzko diptikoaren transkripzioa da:

JUAN SUÁREZ 1988ko azaroan jaio zen Bogotan. Komikigintzan eta tatuajegintzan aritu da, bi diziplina horietara eramanez Kolonbiako Unibertsitate Nazionalean Arte Plastikoak ikasi bitartean jasotako ezagutzak. Kolonbiako *Gorgona, Dr. Fausto* eta *Ficciorama* aldizkarietan argitaratu ditu ilustrazio eta komiki-lanak. Bere lehen eleberri grafikoa da hau.

PELLO VARELA Gasteizen jaio zen 1960an. Ikus-entzunekoen munduan, *Coja usted el siguiente* film laburrarekin (1986) egin zituen lehen urratsak, eta bai Donostiako Zinemaldian eta beste jaialdi batzuetan parte hartu ere. Kritikari gisa ere aritu da, eta jardunaldiak, tailerrak eta jaialdiak antolatu ditu.

MOren bizitza jasotzen duen Bernardo Atxagaren *Behi euskaldun baten memoriak* liburua 1991n argitaratu zen, eta milaka irakurle izan ditu harrezkero euskaraz eta beste hizkuntza askotan; alemana, frantsesa, esperantoa, ukrainera edo farsia, besteak beste.

MO ez da, beraz, ezezagun bat. Baina oraingoan eleberri grafiko moduan datoz haren memoriak. Pello Varela gidoilariak eta Juan Suárez marrazkilariak distira berezi bat eman diete pertsonaiei eta lekuei.

Erakusketa honetan eleberri grafikoaren irudi sorta bat aurkezten da, Atxagaren liburuko testuekin batera. MOren, batere ergela ez den behi baten, bizitzan barrena bidaiatzera gonbidatzen zaituztegu.

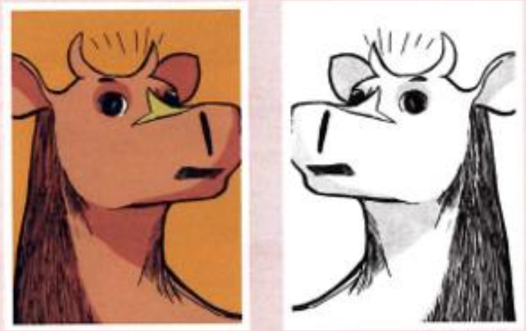

MOk ez du behi makal bat izan nahi. Ulertu egin nahi du bere mundua, Balantzategi baserrian eta haren inguruan gertatzen ari dena. Zergatik dago basoa begiz beteta? Nor da Karral? 1936ko gerra ez al zen, bada, bukatu? Bere barruko ahots zuhurrak galderak alde batera uzteko eskatzen dio, bizitzeko lasai, baina berak nahiago du La Vache betizuari segitu eta, arriskuak arrisku, nor izan.

KARRIKIRI
Pamiela etxea
BNL BIBLIOTECA DE NAVARRA NAFARROAKO LIBURUTEGIA
Ayuntamiento de Pamplona | Iruñeko Udala
Gobierno de Navarra | Nafarroako Gobernua

19. Nor da MO?

A. Egilea.
B. Ilustratzailea.
C. Behia.
D. Idazlea.

20. Zein da “eleberri grafiko” hitzaren sinonimoa?

A. Komikia.
B. Nobela.
C. Ipuina.
D. Memoria.

21. Non ikus daiteke erakusketa?

A. Karrikirin.
B. Iruñeko udaletxean.
C. Nafarroako Gobernuan.
D. Nafarroako Liburutegian.

22. Taula honetan hamabost datu daude, erakusketako diptikoan agertzen direnak, eta zuk lotu behar dituzu <u>hiru multzotan</u> (bakoitzean bost datu). Erabili beheko taula datuak lotzeko.

Bogota	Ikus-entzunezkoak	Bernardo Atxaga
gidoilaria	*Behi euskaldun baten memoriak*	marrazkilaria
1991	Arte Plastikoak	Gasteiz
idazlea	Pello Varela	1960
Juan Suárez	1988	hizkuntzak

1. multzoa	2. multzoa	3. multzoa
Juan Suárez	Pello Varela	Bernardo Atxaga
Bogotá	Gasteiz	Behi euskaldun baten memoriak
1988	1960	1991
Arte Plastikoak	Ikus-entzunezkoak	Hizkuntzak
Marrazkilaria	Gidoilaria	idazlea

23. **Zer ikus dezakegu erakusketan?**

A. Atxagaren irudiak eta testuak.

B. Atxagaren irudiak eta Varelaren testuak.

C. Suárezen irudiak eta Atxagaren testuak.

D. Varelaren irudiak eta Suárezen testuak.

24. **Zein da testu honen helburua?**

A. Erakusketa baten berri ematea.

B. Erakusketaz hitz egitea.

C. Erakusketaren egileak ezagutaraztea.

D. Erakusketaren irudiak saltzea.

25. **Zein da egia?**

A. Varela Suárez baino zaharragoa da.

B. MO 1991n jaio zen.

C. MO alemaniarra da.

D. Suárez eta Varela herri berekoak dira.

EKOIZPEN IDATZIA

26. Ekoizpen idatzia.

Aurten, institutuan, ikasleoi eskatu dizuete eskolaz kanpoko bi jarduera proposatzeko. MO erakusketaren berri izan duzunez, bi proposamenetako bat zure mailako ikaskideekin erakusketa ikustera joatea izango da.

Idatzi institutuko zuzendariari posta elektronikoa bat (zuzendaria@educacion.navarra.es) bi proposamenak azaltzeko, zertan dautzan eta zergatik uste duzun ideia onak direla. Idatzi, gutxi gorabehera, 120 hitz (12 lerro).

Honako puntu hauei buruz idatzi behar duzu:

- Hasierako agur, aurkezpen eta bukaerako agur egokiak. Gaia eta hartzailea ere aipatu behar.
- MO erakusketara bisita egiteko proposamena egitea:
  - Azaldu zergatik uste duzun jarduera egokia eta interesgarria dela.
- Asmatu bigarren proposamena:
  - Azaldu zertan datzan.
  - Arrazoitu zergatik den egokia.

Kontuan hartu nola sortu behar duzun testua:

1. Prestatu zirriborroa.
2. Idatzi behin betiko testua.